

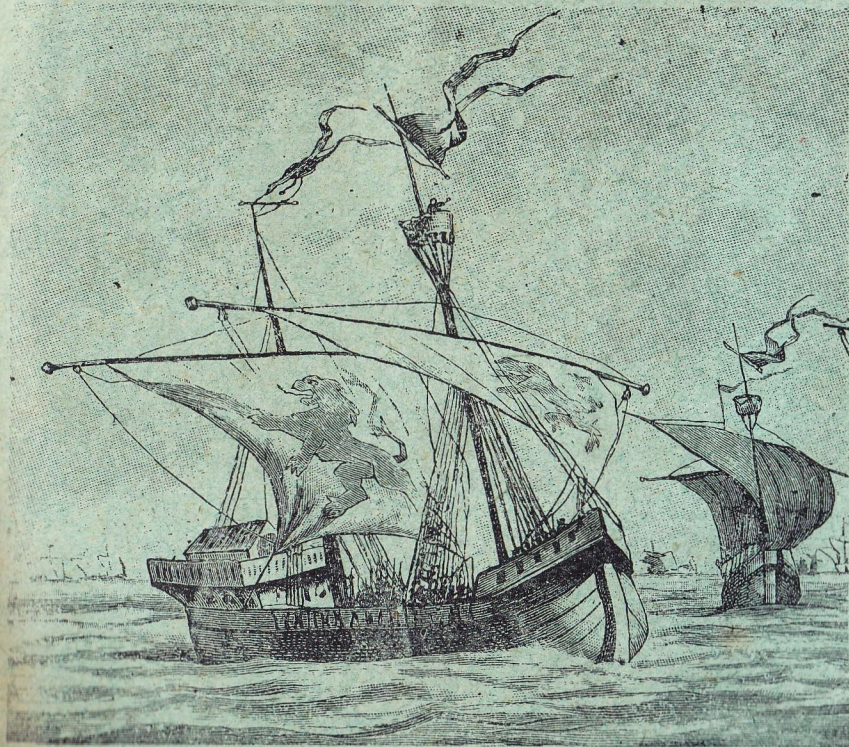
De boekjes van A. HANS worden in alle scholen aanbevolen, omdat zij boeiend en nuttig zijn en aan de kinderen van eigen land en volk vertellen. Dat deze uitgave reeds aan Nr 344 is en veel nummers reeds drie- en viermaal herdrukt werden, bewijst hoe A. HANS' KINDERBIBLIOTHEEK overal gevraagd wordt. De meeste verschenen boekjes zijn nog verkrijgbaar. Ziehier eenige van de laatste titels:

300. 't Portiertje van Roeselare — 301. De Kleine Tooneel-
speelster. — 302. Angstige Dagen. — 303. Antwerpen in
Brand. — 304. De Bannelingen. — 305. In het wilde Land. —
306. De Wonderbare Redding. — 307. Naar Congo. — 308.
De Vrienden der Slaven. — 309. Fiere Margriet van Leuven.
310. 't Avontuur van den Schilder. — 311. Het Boefje. —
312. Een onverwachte Reis. — 313. De Geheimzinnige Tee-
kens. — 314. De Spanjaarden te Gheel. — 315. Zwarte Jan.
— 316. De Heks van de Moeren. — 317. De Boschwachter
van Eikenhof. — 318. Het Juffertje van Parijs. — 319. De
Wolfjager van Turnhout. — 320. De Zeeroovers. — 321. Het
Gezin van den Visscher. — 322. De Wilde Cow-Boy. — 323.
Keizer Karel te Gent. — 324. De Spanjaarden te Mechelen.
— 325. Kerstmis in de Sneeuw. — 326. Een angstig avont-
uur. — 327. De Reis in den nacht. — 328. De Zwarte Bende.
— 329. Het licht in de Wildernis. — 330. De dankbare sol-
daat. — 331. Een keer Wildstrooper. — 332. Het Wonder-
land. — 333. Het Verloren Testament. — 334. In veilige Ha-
ven. — 335. De wonderbare reis van schipper Bontekoe. —
336. Een brutale feeks. — 337. Vaders vertrouwen. — 338.
De vlucht over de Schelde. — 339. Neels' avontuur. — 340.
De Zwarte Ruiters. — 341. De Held van Afrika. — 342.
De Pleegzoon van den Bedelaar. — 343. Het beleg van den
Ravenburg. — 344. Een avontuurlijke vakantie.

Elke week verschijnt een nieuw boekje.

Vraag in de boekwinkels en bij dagbladverkoopers.
UITGAVE A. HANS-VAN DER MEULEN, CONTICH.

De Held van Maldegem

Uitgave Hans-Van der Meulen, Contich.

Het volgende boekje heet :

DE MISDAAD IN DE SNEEUW

Is de Eskimo Fidelo schuldig aan de misdaad in de sneeuw ?
Hij is ter dood veroordeeld, maar op het oogenblik dat hij op
op het punt staat opgehangen te worden, gebeuren er onverwachte
zaken en Mac Trevis en Witte Wolf zorgen voor de rest..

BESTE HANSVRIENDJES, GRATIS PREMIE VAN FRs 100 —

Ieder exemplaar onzer Kinderboekjes is nu genum-
merd. Bewaar deze boekjes zorgvuldig en verzamel ze zoo-
veel mogelijk. Met een weinig geluk kunt U inderdaad veel
geld verdienen.

Elke maand worden er door trekking VIJF nummers
aangeduid dewelke elk een som van FRs 100,— in geld
bekomen. Het volledig boekje met het winnend nummer
moet ons ingezonden worden, om de prijs van Frs 100,—
in ontvangst te kunnen nemen. Werp uw boekjes dus niet
weg maar bewaar ze minstens een maand, het is mogelijk
dat U juist het winnend nummer in uw bezit hebt.

Hier het nummer :

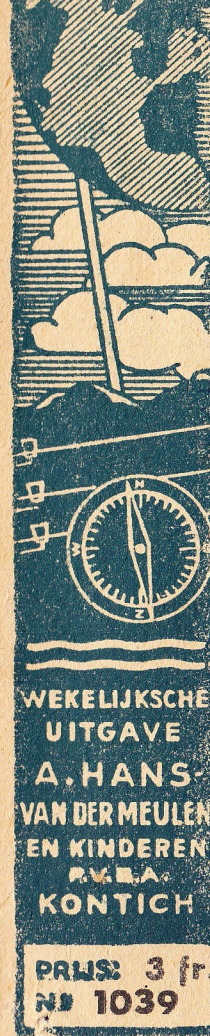
Nº 281691

DUS GOED BEWAREN — TREKKING EINDE DER
MAAND.

Ziehier eenige der laatste winnaars :

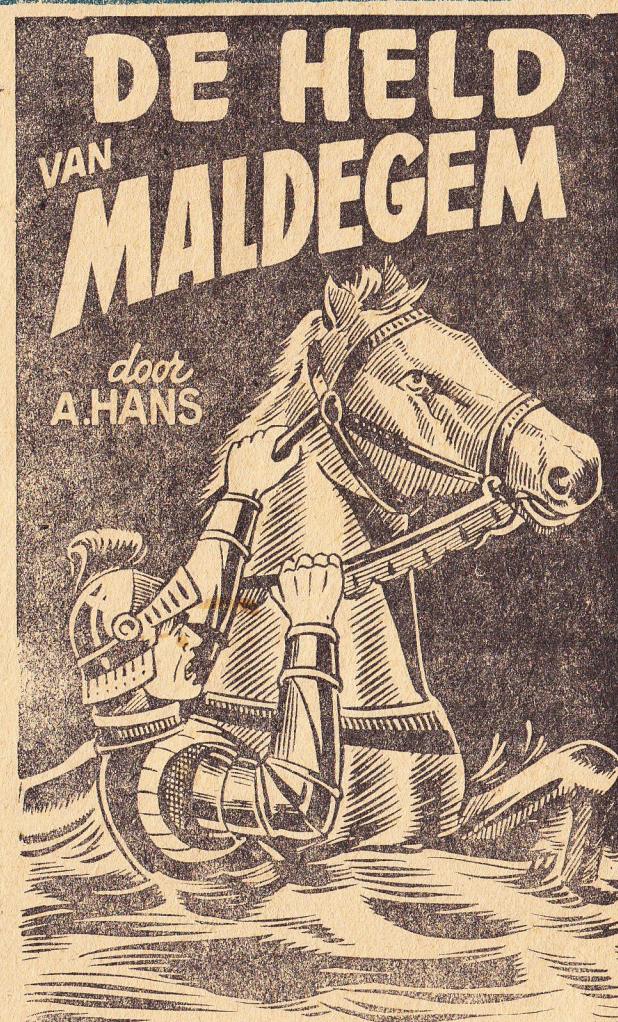
DE GROOTE, Merelstraat, Gent ;
VAN LOO, Dorp, Mollem ;
VAN ARYTSEL, Heideberg, Hulshout.

Druckers R. Bracke-Cooreman, Wetteren

WEKELIJSCH
UITGAVE
A. HANS-
VAN DER MEULEN
EN KINDEREN
R.M.A.
KONTICH

PRIS: 3 /r
Nº 1039

DE HELD VAN MALDEGEM

I.

Vlaamsche schepen naderden de Vlaamsche kust en stevenden naar de groote golf, het Zwin die naar Damme en Brugge leidde.

Op een der vaartuigen leunde een knaap van zestien jaar over de verschansing en staarde naar de duinen. Hij zocht met den blik naar den hoogen toren, dien van Damme. In deze havenstad woonde zijn eenzame, oude moeder, vrouw Pieters. En Jan — zoo heette de knaap — verlangde haar terug te zien. Hij was maanden afwezig geweest. Hij had zijn heer, Filip van Maldegem, vergezeld naar Engeland. En de ridder had er met eenige heeren lang verbleven.

't Was een grauwe Novemberdag van het jaar 1300. En het zeevolk verlangde binnen te zijn, want er was storm in de lucht. Jan Pieters had geen vader meer. Hij was de eenige zoon van een weduwe. Maar daar hij den goeden heer van Maldegem diende, kon hij zijn moeder flink onderhouden.

De vaartuigen voeren in het Zwin.

Jan naderde eerbiedig den ridder en zei :

— Heer, daar aan den oever staat een spion. Het is roode Heim. Ik ken hem. Hij is een gemeene kerel, die de Franschen helpt.

De Franschen speelden toen meester in een groot deel van Vlaanderen.

— Och, Jan, laat hem doen, sprak de heer van Maldegem. Hij mag weten, dat wij van Engeland terug keeren.

— Maar misschien zal hij de Franschen waarschuwen, die dan de schepen kunnen aanvallen.

— Ik heb berichten. De Franschen zijn meester te Brugge, maar Damme is nog vrij. En wij zullen tot daar zeilen. Gij kunt tot morgen bij uw moeder blijven. Kom dan morgen naar Maldegem, want wij moeten overmorgen naar Rupelmonde.

De schepen voeren voorbij Sluis en 's avonds meerden ze te Damme, toen een havenstad, maar waar het nu stil was door de onrustige tijden.

De heer van Maldegem zou van hier dadelijk naar zijn kasteel rijden, twee uur van Damme verwijderd.

Jan snelde naar een kleine woning. Vrouw Pieters zat er bij den haard.

— Moeder ! riep Jan uit en verheugd viel hij haar om den bals.

— O, mijn jongen ! zei de weduwe ontroerd. Eindelijk terug ! Ik ben zoo ongerust geweest om u... God zij gedankt, gij ziet er gezond uit.

— O, ja, ik ben zeer wel, moeder. En ik mag nu hier blijven tot morgen.

— Moet gij dan weer weg ?

— Naar Rupelmonde, met mijn heer...

— O, daar is de graaf... Jongen, het zijn droeve tijden ! De Franschen spelen den baas te Brugge. Veel menschen hier verlaten de stad. Zij vreezen dat de Franschen ook Damme zullen nemen.

— Maar moeder, ga mee naar Maldegem... Gij weet, dat gij daar rustig kunt wonen.

— O, ik kan mijn huisje en mijn stad niet verlaten. Ik heb hier zoo gelukkig geleefd met uw vader...

— De Franschen zullen Damme veroveren. Heer Filip komt met slecht nieuws van Engeland. De Engelsche koning had onzen graaf hulp beloofd, maar nu weigert hij die te geven. Hij zal de Franschen niet bestrijden.

— Ons arm land... Maar ik kan Damme toch niet verlaten...

— En als de Franschen komen ?

— Zij zullen een oude vrouw geen kwaad doen... Maar jongen, nu moet gij eten en dan zullen wij nog praten. Ik ben zoo blij u terug te zien.

— 't Is jammer, dat ik geen beter nieuws mee breng. Mijn heer heeft veel moeite gedaan, om den koning van Engeland tot andere gedachten te brengen.

— Er is zoo weinig trouw op de wereld... Vlaanderen is rijk en daarom wil de Fransche koning het bezitten.

— Maar de Vlamingen zullen zelf strijden, moeder.

— Zooveel van onze heeren, doen met den Franschen koning mee. Zij verwachten gunsten van hem. En zij weten dat zij dan ook beter meester kunnen spelen over het werkende volk. God helpe ons, zuchtte vrouw Pieters.

Zooals bij haar, was er ook verslagenheid in de gransche stad, nu de schepelingen dat ongunstig nieuws mee brachten van hun reis naar Engeland.

II.

Te Rupelmonde, aan den Scheldeoever, ziet men nu een ruïne van een kasteel. In de middeleeuwen, was het een machtig slot, met dikke muren, torens en diepe grachten.

De graaf van Vlaanderen, Gwijde van Dampierre zat op een guren winteravond in de groote zaal bij den haard. Hij was in diepe gedachten.

Reeds stond hij met den eenen voet in het graf. Wat was 't leven voor hem ? Een lange, grievende teleurstelling. De Fransche vorst eischte 't graafschap, het heerlijk Vlaanderen, en Gwijde gevoelde zich machteloos. Hij had een bondgenootschap met den Engelschen koning gesloten, maar de hulp bleef uit. Brugge, Kortrijk, Diksmuide, Rijsel waren in de handen van den vijand. Zouden

Gent, Ieperen, Oudenaarde, Deinze, Damme, Aardenburg, Kassel weersland kunnen bieden ? Gwijde wist het wel, 't volk was hem genegen, doch vele edellieden en rijke burgers waren voor Fransche goud en voor Fransche beloften bezweken en noemden zich vrienden van den vreemden overheerscher. Zijn vrouw was dood, en zijn geliefde dochter Filippine, verbleef in een Franschen kerker.

Gelukkig, de graaf bezat nog trouwe zonen, en aan den oudsten, Robrecht van Bethune, had hij het bestuur van het land overgave-

ven.

Hoorngeschal weerklonk.
— Een bezoeker, mompelde Gwijde. Zeker brengt men mij weer slecht nieuws.

Eenigen tijd later werd de deur geopend en een dienaar riep op statigen toon :

— De edele heer Filip van Maldegem !

De graaf zag verrast op. Een blijde glimlach verhelderde zijn gelaat. De flinke ridder trad binnen, maar bleef op eenigen afstand eerbiedig staan.

— Kom nader, trouwe vriend, noodigde Gwijde, en minzaam stak hij de hand uit. Wees welkom in mijn slot ! Ik ben waarlijk gelukkig u te zien, vervolgde hij.

Op een wenk van Gwijde schoof een dienaar een zetel bij den haard.

— Nogmaals ge zijt mij zeer welkom, hernam de graaf. Vertel mij het nieuws uit Engeland.

Een page bood den gast een beker wijn aan, en heer Filip zette zich gemakkelijk bij het verkwikkende vuur.

— Graaf, ik deed wat ik kon, maar de koning van Engeland heeft zijn verbond opgezegd, antwoordde de heer van Maldegem somber.

— Ik vreesde het En veel ridders vallen mij af. O, die lafaards, die verraders ! kreet Gwijde verachtelijk. Op hun steun heb ik recht, maar zij spannen met den vijand samen. Is de heer van Syssele nog zulk een ijveraar voor Frankrijk ?

— Meer dan voorheen ! Hij haakt naar den oorlog, om Vlaanderen een Fransch gewest te zien. Ook zijn zoon gedraagt zich schandelijk. Met Fransch goud drinkt en brast hij, twist als een soldenier, mishandelt de zwakken en pleegt allerlei onrechtvaardigheden. Maar heer graaf, te Brugge en in de omgeving wonen eveneens uw trouwe onderdanen. De Coninc, de deken der wevers en Jan Breydel, de hoofdmans der beenhouwers, hebben grooten invloed op het volk. En zij zullen eenmaal den opstand leiden. Als de redding komt, zal zij uit Brugge of Damme opdagen.

— Ik weet het, ik weet het, ginder zijn trouwe Vlamingen. Maar zal hun moed baten ? De vijand is zoo listig en met geld en schitterende beloften lokt hij onzen adel.

— Niet geheel, heer graaf ! O, velen verachten de Fransche omkooprij ! En menige edelman en ridder is bereid bloed en goed voor Vlaanderen te offeren.

De wind loeide om tinnen en torens van het slot, deed luiken en weerhanen rammelen en knarsen en schoot fluitend door den schoorsteen. Gwijde en Filip van Maldegem spraken langen tijd over de reis naar Engeland, en over den toestand van het land, en 't gelukte den bezoeker om den moed van den graaf wat op te beuren.

Jan Pieters zat in de keuken. Hij had zijn meester vergezeld langs de ruwe wegen en door het onstuimig weer. En hij sprak tot het personeel over de reis naar Engeland.

III.

De Leliaarts zagen hun wensch vervuld.

De Fransche vorst begon den oorlog. Zijn broeder, Karel van Valois kwam met een groot leger naar Vlaanderen, nam Douai, trok door Brugge, en sloeg 't beleg voor Damme, dat nog steeds aan den graaf toebehoorde. Damme verdedigde zich dapper.

Ralph, een schaapherder, een brave grijsaard, die uit 't Brugsche was moeten vluchten, was nu in dienst van den heer Filip van Maldegem. Hij leefde gelukkig in zijn nederig hutje, op 't gebied van een edelman, die niet tot de Leliaarts behoorde, maar een trouwe zoon van Vlaanderen bleef.

't Was een onstuimige avond, Ralph zat bij het vuur, in het huizeke van Dolf, den boschwachter. De twee konden het best met elkaar vinden.

— Laat het maar waaien ! zei de schaper. Hier is 't warm, hé, oude kameraad ?

— Gevoelt gij u zoo rustig ? vroeg Dolf, ook al een man van jaren.

— Rustig als een mossel in zijn schelp.

— Vergeet gij dat de Franschen in de buurt zijn ? Ze liggen voor Damme, en dat is slechts twee dikke uren gaans van hier, hernam Dolf. Jan Pieters heeft ze vanmiddag nog bespied.

— 'k Weet het, en ik verwensch die woeste plunders van weg. Maar zij zullen onze huttekenen toch niet komen belegeren..

— Belegeren, neen ! Maar ze in 't voorbijgaan in brand steken. Och ! dat is het handwerk van woeste soldeniers.

— Op een dag bouwen wij een nieuw ! riep Ralph lachend.

— 't Zou mij niet verwonderen, als zij den eenen of den anderen keer hier kwamen. Onze heer, de edele Filip van Maldegem, is een trouwe dienaar van graaf Gwijde. Gij weet, dat hij bezig is een duizendtal kloeke gasten te verzamelen om de Franschen van Damme te verjagen. Onze meester is een goede, een ware edelman. Vergelijk met zijn gedrag, dat van den heer van Syssele !

— De heer van Syssele ! herhaalde de herder verachtelijk. Jan Breydel noemt hem venijn, en de deken slaat den nagel op den kop.

— Vroeger waren de heeren allen verdrukkers. Mijn grootvader heeft er mij dikwijls vreeselijke staaltjes van verteld. De edellieden

spotten met 't leven van een werkmán. De voorouders van onzen meester waren niet beter. Kent gij de geschiedenis van de zes en dertig Ketelaars ?

— Neen.

— Luister ! Lang geleden woonden in het bosch zes en dertig kerels, kloeke en vroolijke gasten. Zij leefden onder de hooge boomen en leidden er een lustig bestaan. Zij waren goed voor de armen, en hielpen menigeen uit den nood. Eens kwam de heer van Maldegem, een voorouder van onzen meester, langs het woud. Hij zag een herdersknaap, die een schoonen hoorn over den schouder droeg. En de edelman wilde dien hoorn nemen.

— Ga heen, heerke van Maldegem, zei de jongen, want dien hoorn krijgt gij nooit. Moest ik er op blazen, de zes en dertig kerels zouden boos wezen.

De edelman geloofde den herder niet, nam den hoorn en blies er op. In een ommezien stonden de zes en dertig gasten voor hem. Nu was zijn leven in gevaar. Doch de knaap redde hem door een list.

— Laat mijnheerke van Maldegem gerust en slaat hem niet dood, zei hij, want ik heb zeven jaar lang zijn brood gegeten.

De edelman gaf den jongen drie goudstukken. De kerels lieten den heer gaan, maar hij moest beloven, dat hij aan niemand zeggen of nooit met een pen beschrijven zou, dat de zes en dertig kerels in 't bosch verbleven.

Maar de edelman verklapte hen toch. Hij sprak niet, hij schreef niet met een pen, maar met zijn voet in 't zand, dat 't bosch te Maldegem van roovers wemelde. Hij riep zijn mannen op en gebod hun de zes en dertig kerels te vangen en in den kelder van zijn kasteel aan ijzeren halsbanden vast te leggen.

— Geeft ze een broodje en een kruikje water, en metselt dan den ingang toe, beval hij nijdig.

Zijn wreede last werd uitgevoerd. De zes en dertig boschkerels stierven den hongerdood in den dichtgemetselden kelder, waar ze levens begraven zatn. En nog altijd spookt het daar. Niemand durft 's avonds bij de onderaardsche gangen komen, al is de deur weer opengekapt en zijn de geraamten der ongelukkigen verwijderd. Men vertelt, dat de schim van den wreeden edelman er ook zwerft, zonder rust te kunnen vinden.

Rolfph had aandachtig naar deze legende geluisterd. Hij nam ze voor zuivere waarheid aan.

De oudjes bleven een wijle mijmerend in het vuur staren. 't Was of zij in de vlammen de zes en dertig kerels ontwaarden, de ongelukkigen, gebonden in den slotkelder.

Een luid geklop en geroep deed hen opspringen.

— Doe open... rap, of wij slaan de deur in ! tierde men.

— Wat mag dat zijn ? kreet Dolf, angstig naar den herder blikkend.

— Stil ! Ik ken die stem, fluisterde Ralph. Wacht even ! Ha ! nu weet ik het ! Het is Hein, de strandlooper, een groote schelm. Zou het om mij te doen zijn ?

— Er zijn Franschen bij. Hoor maar naar hun taal ! Soldeniers ! Ralph vriend, verberg u ! hernam Dolf.

— Mij verbergen en u alleen overlaten aan die woestelingem, nooit !

Een luid gekraak... de deur viel in. Hein, de strandlooper, dien Jan aan het Zwin gezien had, en eenige soldaten sprongen vloekend binnen.

— Gij hier ! kreet Hein, Ralph aanstarend. Nu moet gij er aan !

Hij kende hem als een vriend van Breydel.

De schelm trok bliksemsnel zijn mes en, de arme trouwe herder viel bloedend neer.

— Ellendeling ! schreeuwde Dolf, en hij wilde den moordenaar te lijf.

— Halte là ! tierde een soldenier. Ons den wek wijs... guide zijn voor ons... en rap, of wij u dood slaan ! Den wek wijs in dit leelijk land !

Dolf werd ruw vastgepakt.

— Wat wilt gij van mij ? vroeg hij aan Hein.

— Deze Franschen zijn op reis naar het kasteel van Filip van Maldegem. De Filip is een vriend van den graaf, hij pleegde verraad tegen den edelen Franschen koning. Nu gaan wij zijn kasteel in brand steken. Maar ongelukkiglijk zijn wij verdoold. Gij zult ons naar 't kasteel leiden.

De gedachte dat zijn goede meester in gevaar verkeerde, vervulde den boschwachter met angst en schrik. De man bewaarde echter zijn tegenwoordigheid van geest.

— Den weg wijzen naar 't kasteel ? riep hij lachend. Maar gij zijt er vlak bij ! Gij loopt er haast met uw neus tegen aan.

— Ziet ge wel, heeren, sprak Hein tot de soldeniers. Ziet ge wel dat ik geen ezel ben, zooals gij mij genoemd hebt ? Wij zijn maar één boogschout van het slot.

— Geen twee honderd passen, hernam Dolf. Volgt dit pad en gij komt recht voor de ophaalbrug.

— En zijn er veel lieden in het kasteel ? vroeg de strandlooper.

— Volg mij, heeren ! riep de schelm, die de vreemdelingen tot gids diende.

Hein had gepocht op zijn kennis der streek. Maar toen de soldaten meer dan een uur in het bosch ronddoolden, zonder het doel hunner reis, het slot van Maldegem te bereiken, had de strandlooper leelijke woorden moeten hooren. Nu Hein inlichtingen bekam van den boschwachter, wilde hij alleen de soldeniers geleiden. Vooreerst scheen het dan toch, of hij goed met den weg vertrouwd was, en bovendien vreesde hij, zoo Dolf meeging, dat deze ook zijn deel van de beloofde belooning zou krijgen. Daarom stootte de strandlooper vooruit, roepend :

— Volg mij ! Ik breng u tot voor de poort van het slot waar de verrader huist. En als gij wilt, hangt Filipke van Maldegem binnen een kwartier aan een toren van zijn kasteel te bengelen.

Een der krijgslieden nam den lafaard op zijn paard en de ruiterbende trok haastig af.

— Goede reis ! spotte Dolf. Binnen eenige minuten aan 't kasteel. Wacht, wij zullen malkander wederzien !

De boschwachter keerde haastig in zijn hut terug.

— Arme vriend ! mompelde hij, den schaper, die bewusteloos op den grond lag, vol deernis aanstarende. Ha ! ge gevoeldet u hier zoo rustig, en nu...

Dolf zuchtte. Haastig nam hij uit een kas grof lijnwaad. Hij maakte Ralfph kleeding los en bemerkte een groote wonde aan den schouder. Hij wiesch het bloed af en verbond de kwetsuur.

— Ik moet naar 't slot... en u hier laten sterven kan ik toch ook niet ! 'k Betwijfel of mijn zorgen u nog baten zullen ; de schelm heeft u goed geraakt.

Met bovenmenschenlijke nspanning sleurde de boschwachter het zware lichaam mee. Dikwijls moest hij zijn last neerleggen.

— Ik wil... ik wil... ik was eenmaal de sterkste van de streek en zou ik nu een zwakkeling zijn, mompelde Dolf.

Na een tiental minuten, die hem uren schenen, bereikte hij een leemen huisje. Alles was daar binnen stil. Dolf klopte aan.

— Wie is daar ? riep een angstige stem.

— Ik ben het... Dolf ! Moeder Geertrui, doe open !

— Zoo laat ! kreet een vrouw, die nu de deur ontsloot. Is er omraad ?

— Ik breng u een gekweste. Zorg goed voor hem.

Haastig sleepte de uitgeputte Dolf den bewusteloze in de woning. De vrouw raketste 't vuur in den haard op. Weldra verhieven zich de vlammen en bij hun schijnsel herkende moeder Geertrui den heider.

— Ralph ! riep ze verschrikt. Wat is er toch gebeurd ?

— Gij zult alles hooren. Ik moet naar 't kasteel. Verzorg hem goed... hij heeft een leelijke wonde aan den schouder ! zei Dolf en weg was hij.

Daar er vijandelijke soldaten in 't land waren, had heer Filip 't aantal schildwachten verdubbeld. Een stond zelfs aan de laan buiten. Het was een oude trouwe dienaar en geleek wel een der vroegere Saksische kerels van de kuststreek.

— Wie daar ? riep hij.

— Dolf ! Er dreigt gevaar ! De Franschen naderen. Kom mee naar het kasteel.

De brug werd neergelaten en een oogenblik later bevond Dolf zich in 't slot van zijn meester.

— Slaapt heer Filip ? vroeg hij aan den portier.

— Slapen nu de tijd zoo ernstig is ! Neen, hij maakt plannen met krijgslieden.

— Er zijn Franschen in de nabijheid. Ze hebben het op 't kasteel gemunt. 't is een ruiterbende, misschien honderd man !

— Laat ze dan komen ! Duizend kloeke kerels door onzen heer verzameld om Damme te ontzetten, zijn binnen de muren. Wij kun-

nen dus de soldeniers afwachten ! riep de portier spottend uit.

Hij riep Jan Pieters, die zich naar den ridder begaf.

Heer Filip zat met eenige vrienden in de groote zaal rond een knappend vuur. Toen Jan hem het nieuws meldde, liet de ridder Dolf halen. De boschwachter vertelde 't gebeurde.

— Trouw gehandeld ! sprak Filip van Maldegem, toen hij altes vernomen had. Wij zullen op staanden voet maatregelen nemen, om de Franschen te toonen, dat ons kasteel geen stookplaats is.

— Heer Filip, sprak een der vrienden, met krachtige stem, ik ben maar een poorter, en wellicht is mijn vraag onbescheiden. Ik heb met de grootste aandacht naar den boschwachter geluisterd. Is Dolfs plan gelukt, dan moeten de Fransche brandstichters thans moeilijke oogenblikken beleven. Wilt gij mij eenige dappere mannen leenen en mag ik handelen ?

— Toegestaan ! riep de edelman. Maar ik ga mee !

Dolf zag verwonderd den burger aan. Hij was overtuigd dat hij hem nog had gezien.

— 't Is Jan Breydel, de deken der Brugse beenhouwers, fluisterde Jan Pieters hem toe.

— O, juist... En hij is hier !

— Gij zult nog wel andere dingen hooren.

Maar Jan moest nu zijn meester vergezellen.

IV.

Men weet hoe overmoedig Hein de Franschen uitnoodigde hem te volgen langs het boschpad. Na eenige oogenblikken bereikten de ruiters een open vlakte.

— 't Is zoo ellendig donker ! raasde de aanvoerder. Ziet iemand iets dat op een slot gelijkt ?

Met den besten wil der wereld kon geen enkele soldenier een kasteel ontwaren. De strandlooper evenmin en de schelm voelde zich ver van gerust.

— Zeg, leelijk gedrocht, houdt gij ons voor den gek ! schreeuwde de hoofdmann nog toorniger. Als gij ons niet onmiddellijk voor dat nest van den verrader brengt, bind ik u aan den staart van mijn paard !

— Recht door, edele heer, wij zijn er in een oogenblik !

Weer vlogen de paarden vooruit. Nu reden de ruiters meer naast elkander. Zij gromden over de lastige reis en waren liever in het kamp voor Damme gebleven. Maar de krijgsoversten, wetende dat Filip van Maldegem mannen verzamelde, om 't Fransch leger te bestoken, hadden deze soldeniers afgezonden, om 't slot van den Vlaamschen edelman in asch te leggen.

Plotseling steeg getier, geschreeuw, gevloek op. De paarden zakten tot aan de knieën in den grond. Water spatte omhoog. De ruiters waren in een moeras geraakt. Dolf, de boschwachter had hun een poets gebakken ! Hein, de strandlooper, beefde over al zijn leden. Hij vreesde dat zijn laatste uur geslagen was. Vlug als een kat, liet

bij zich van het paard glijden. Hij stond tot aan de borst in het stinkend slijk.

— De schelm ontsnapt ! riep een Franschman vloekend. Pakt hem !

Doch ieder had werk genoeg om zich zelf uit den hachelijken toestand te bevrijden. Hein greep den staart van een paard, heesch zich op, ploeterde en plonsde door de modder, en bereikte met de grootste moeite den vasten grond. De achterste soldaten hadden bijtijds hun rijdieren ingehouden. Een hunner zag den strandlooper wegsuipen. Hij sloeg er naar met zijn zwaard, doch de vluchteling ontsprong den dans en verdween tusschen het hout.

De ruiters beleefden een onaangenaam avontuur. Tieren en schelden op 't vervloekte Vlaanderen, zooals zij ons gewest noemden, op dit heidensch land, waar de grond onder de voeten bezweek, dat alles hielp hen niet uit de zompelingen. De paarden hinnikten, ploinsten alhier, aldaar, stootten tegeneen en zonken nog dieper. Zij, die veilig aan den kant stonden, bejiverden zich om hun kameraden te helpen. Maar het duurde lang eer de soldeniers en hun overste weer op den vasten bodem stonden.

— Zoo'n bad in dit hondenweer ! kreet de aanvoerder driftig. Waarom moet ik altijd die ellendige bijwerkjes uitvoeren ? En onze gids is ontsnapt ! Maar bij de leliën van Frankrijk, dat behekste kasteel moeten wij vinden. Wij kunnen ons drogen bij de vlammen. Voortwaarts !

Voorwaarts ! Doch waarheen ?

— Wonen hier dan geen menschen ? schreeuwde de overste, buiten zich zelf van woede. Heeft men ons uitgezonden om met boomen en moerassen te vechten !

— Ik zie gedaanten ! kreet een der krijgslieden angstig. In dit bosch spookt het. Ha, mijn patroon sta mij bij ! En ginds zweven lichtjes !

Inderdaad een vreemd schouwspel vertoonde zich aan de blikken der vreemdelingen. Tusschen de boomen wiegelden vlammetjes. Menige ruwe soldenier sloeg bevend een kruis en prevelde haastig een gebed. Was men hier in 't rijk der geesten ?

Doch plotseling kwamen de lichten nader... zij werden grooter... en eer de Franschen van hun verrassing bekomen waren, zagen zij zich omringd van een talrijke schare wel uitgeruste soldaten, begeleid door fakkeldragers.

Geen booze geesten, geen stoken... maar Vlamingen, stonden daar in levende lijve. Eenige ruiters voerden hen aan. En onder deze laatste bemerkte men een stoeren kerel, die op een ongepadeld paard zat. Zijn lange lokken golfdan als manen over zijn breede schouders. In de gesierde vuist hield hij een slagzwaard. 't Was Jan Breydel.

Die Vlamingen waren zoo onverwacht en geheimzinnig, zoo stil en zwijgend genaderd, dat de hoofdmans der soldeniers meende een visioen te zien. Doch de donderede stem van den deken der beenhouwers riep hem tot de werkelijkheid terug.

— Geeft u over... gij zijt onze gevangenen ! tierde Breydel.

— Schent gij ons het leven ? vroeg een uit den hoop.

— Ja, zoo ge geen weerstand biedt en gewillig uw wapens neerlegt, verleen ik u allen genade, zei de edelman.

— Behalve Hein, den strandlooper, viel Breydel in. Dien neem ik voor mijn rekening. Waar is de schelm ?

— Gevlucht, uit vrees voor straf, omdat wij in een moeras verdwaalden, antwoordde een soldenier.

Breydel morde van spijt en teleurstelling. Een luide schaterlach steeg op. 't Was Dolf, de boschwachter, nu een toortsdrager, die zijn vreugde uiten moest, omdat zijn list zoo goed lukte.

De Franschen dachten aan geen verzet. Zij gooiden hun wapens ten gronde en lieten zich gewillig naar het slot leiden. Zij werden in de kelders opgesloten.

Jan Breydel trad niet in het slot, maar begaf zich met Dolf en eenige dienaren van 't kasteel naar het huizeke, waar de boschwachter den gewonden schaper achtergelaten had.

De deken der beenhouwers vond Ralph bij kennis maar de grijsaard scheen zeer zwak.

— Dank ! mompelde de kranke, toen hij Jan Breydel, een vriend van hem herkende. Gij zijt wel braaf om mij te komen bezoeken.

— Moed, vriend ! Eenige mannen zullen u naar 't kasteel brengen. Gij zult ginder beter liggen dan op deze bladeren. Vrouw Geertrui deed wat ze kon, maar ze is arm, antwoordde Breydel.

— Ik naar 't kasteel ! herhaalde Ralph. Och, laat mij hier ! Ik zal 't niet lang meer maken. Liever ware ik gestorven in den strijd voor Vlaanderen dan als een hond neergestoken te worden door een schurk.

Breydel wenkte de dienaren. Deze legden den herder voorzichtig op een baar van vlechtwerk, en keerden naar 't slot terug.

De deken spoedde zich naar Brugge.

**
*

Damme bood dapperen weerstand aan de Fransche benden, die de stad wilden veroveren. De vrouwen vuurden de mannen aan en bielpen zelfs op de meest bedreigde plaatsen. In en bij de stad, waar anders de drukte van de scheepvaart en de handel heerschte, ging het nu geweldig toe. De burgers wisten wat zij van de Franschen te wachten hadden. En moedig steunden zij den bevelhebber der stad, den dapperen Willem van Crèveceur.

Daar in de O. L. Vrouwekerk, wier statige toren 's nachts verlicht werd door de vuren der trouwe wachters, rustte Jacob van Maerlant, de Vlaamsche dichter. Zijn geest bezielde de strijders voor Vlaanderen, voor de vrijheid.

**
*

Karel van Valois, broeder van Filips den Schoone, en aanvoerder van 't Fransch leger, zat in zijn tent. Een page trad eerbiedig voor den machtigen edelman.

— De heer van Syssele verlangt u te spreken, zei de dienaar.

Een trek van misnoegen verscheen op Karel's gelaat. De broeder

van den koning bezat een edel karakter. Hij verachtte den Vlaming, die zijn volk verried. En korzelig antwoordde de bevelhebber :

— Laat hem binnenkomen !

De Leliaart verscheen in de tent. Hij maakte een diepe buiging.

— Welnu, heer van Syssele ? sprak Valois.

— Er is een samenzwering gesmeed tegen uw leger, zei de bezoeker. Ik achtte het mijn plicht u te komen waarschuwen, en hoop, edele ridder, dat gij mijn trouw aan uw doorluchtigen broeder, den grooten koning, bekend zult maken.

— Heer van Syssele, laten wij den tijd niet nutteloos verspillen ! Welk gevaar dreigt ons ?

— Het is u bekend dat de ruiterbende welke gij afgezonden hebt tegen den verrader, Filip van Maldegem...

— Gevangen genomen is, viel Valois haastig in. Die heer van Maldegem is dus niet een lafaard, zooals gij hem mij afschilderde.

De Leliaart vervolgde :

— Filip van Maldegem komt met duizend man naar Damme.

Karel sprong op. Hij riep zijn page en gelaste dezen eenige krijgsoversten te ontbieden. Dan nam hij maatregelen voor den strijd.

V.

Jan Pieters reed achter den heer van Maldegem, zijn heer. Hij was naar Damme geweest, en had listig in de stad kunnen geraken. Hij moest aan den bevelhebber daar mededeelen, dat Filip van Maldegem met duizend man zou trachten de Franschen voor Damme aan te vallen. Het was een gevaarlijke tocht geweest. Jan had ook zijn moeder bezocht. Hij voelde zich om haar bezorgd.

De bezetting der stad moest een uitval wagon en zoo van twee zijden bestookt, mochten de Vlamingen hopen, dat 't Fransche leger een groot verlies zou ondergaan. Maar Karel van Valois liet den heer van Maldegem niet naderen. Hij zond een legerafdeeling af, om de bende van Filip te verdelen. De strijd duurde maar kort ! Duizend man tegen een groote overmacht ! De Vlamingen streeden als leeuwen. Men zag den heer van Maldegem op de gevaarlijkste punten.

— Vlaanderen den Leeuw ! klonk het luid.

Jan week niet van zijn meester. Plots zag hij dat de heer van Maldegem door een lanssteek getroffen werd. De ridder viel van zijn paard. Jan boog zich over hem. Getrouwen wilden hun heer nog verdedigen. Maar de Franschen waren te talrijk. Filip van Maldegem moest zich overgeven. Men bond hem op een paard en behandelde hem gemeen. Zijn gevangenneming eindigde 't gevecht.

Franschen en Vlamingen lagen dooreen, tusschen paarden en gebroken wapens op den grond, 't Was een vreeselijk schouwspel.

— Behandelt gij aldus een edelman ? vroeg Filip van Maldegem aan den aanvoerder der Franschen.

— Een edelman ! lachte iemand hoonend. Nu zijt ge een gevangene en moogt gij den koning als slaaf dienen.

De heer van Maldegem zag om. De Sysseelsche Leliaart, die zich tijdens 't gevecht op een afstand gehouden had, was nu genaderd en kwam den gevangene bespotten.

— O, gij gemeene lafaard ! riep Jan Pieters hem toe.

— Stil, Jan, fluisterde heer Filip. Rijd naar Maldegem en breng de vrouwe en mijn kinderen naar Sluis.

— Ik zal mijn best doen, beloofde de knaap.

Hij kon in de verwarring ontsnappen, ving een loslopend paard en verdween snel.

De aanvoerder duidde een afdeeling aan, welke de gevangenen naar 't kamp van Valois moest geleiden. Zelf wilde hij met de overigen naar het slot van Maldegem trekken. De Franschen juichten. Ha ! nu gingen ze om buit en mochten ze rooven en plunderen. Ze stoven voorwaarts, geleid door den heer van Syssele, die verlangde het Maldegemsch kasteel in vuur en vlam te zien. De Franschen troffen weinige verdedigers op de sterkte aan. Toch was de brug omhoog en de poort gesloten. De aanvoerder liet het slot opeischen.

— Open de poort ! riep de afgezant. Uw meester is gevangen. Uw makkers liggen geslagen. Moest gij weerstand bieden, dan zullen wij geen genade kennen.

De mannen wisten het al van Jan Pieters.

— Wij openen de poort niet. Klauwaarts geven zich niet over, maar vechten zich dood ! riep de wachter.

De overste gaf bevel het kasteel aan te vallen. Weldra begon de bestorming. De dienaren van heer Filip verschenen wel uitgerust op de muren. Zij hielden zich kloek. In den grooten toren luidde de klok. Haar alarmgeroep deed een bende boeren ter hulp snellen. De buitenlieden waren bereid hun bloed te offeren voor hun goeden meester. Och, ze waren te zwak. De vijand was zoo sterk. Terwijl een afdeeling de boeren aanviel, bemachtigde de andere de poort. De brug viel neer en de Franschen stormden binnen. Zonder moeite drongen de soldaten in de eigenlijke woning. De belegerden hadden zich verzameld in den slottoren. De veroveraars lieten hen met rust en snelden in zalen en vertrekken, op zoek naar buit, na eerst hun gevangen makkers bevrijd te hebben.

— Waar is de vrouwe ? vroeg de heer van Syssele aan een knecht.

— Niet meer op 't kasteel ! klonk het terug.

Jan Pieters had het bevel van zijn meester uitgevoerd.

De heer van Syssele wilde nu ook rooven. Eensklaps stond hij voor een grijsaard. 't Was Ralph. De schaper had een zwaard in de hand, welke beefde van koorts. De herder was doodelijk ziek. Ralph begreep, dat de Franschen meester waren in 't slot.

— Ik zal vallen als Klauwaart in dienst van den heer, die mij zoo liefdenijk behandelde, had hij gezegd.

En nu stond hij voor den heer van Syssele.

— Is de Leliaart een roover geworden ? riep de schaper.

Hij verhieft zijn zwaard. Maar zijn arm scheen wel lam. Toch bracht hij den vijand een wonde toe aan de rechterhand. De heer

van Syssele doorstak den grijsaard. Als Klauwaart stierf de trouwe Ralph.

— Ha, de edelman van Syssele is door een stervende gekwetst. Zie maar, uw hand bloedt ! riep hoonend de aanvoerder der soldeniers, die het tooneel bespied had. Ga weg, gij hebt niet gestreden, gij stond altijd van achter, en wilt gij nu aan mijn mannen den buit ontnemen ? Vertrek onmiddellijk !

Beschaamd sloop de schelm heen. Ha ! hij gevoelde dat hij door Vlamingen en Franschen veracht werd !

Toen de soldeniers genoeg geroofd hadden, beval de overste het kasteel in brand te steken. 't Gebod werd onmiddellijk uitgevoerd. Maar eensklaps stormde een kleine schare de trap af. Hadden de opgesloten 't wreed bevel verstaan en verkozen ze een eervollen dood ? Met het zwaard in de vuist stormden ze voort ! Maar geen hunner bereikte de poort. Een bloedstreep duidde den weg aan, welke de moedigen afgelegd hadden en op het voorhof lagen hun lijken !

Vlammen knetterden, sloegen op, drongen door ramen en schietgaten... kronkelden verslindend langs de daken. Het slot van Maldegem was eene proef van 't vuur.

VI.

Karel van Valois werd woedend, toen hij Filip van Maldegem gebonden zag.

— Hij is een edelman ! riep hij verontwaardigd tot den krijgsoverste die deze afdeeling begeleidde. Wie durft het hem verwijten dat hij de wapens opgevat heeft, om zijn vorst te dienen !

De Fransche bevelhebber verontschuldigde zich bij den heer van Maldegem en noodigde hem hoffelijk in zijn tent. Later werd heer Filip in een koets naar Brugge gebracht, waar hij een betrekkelijke vrijheid genoot.

**
*

Damme kon niet langer weerstand bieden. Op zekeren morgen meldde men aan Valois, dat de wallen verlaten waren. De legeroverste beval een algemeene bestorming, hopende dat de verdedigers zwak en afgemat zouden zijn. De ladders werden tegen de muren gesteld. Geen Vlaming vertoonde zich. Onder luid geroep drongen de soldaten in de stad. Ze zagen geen sterveling. 't Scheen of men zich in een uitgestrekt kerkhof bevond. De Franschen openden de poorten. 't Gansche leger marcheerde naar binnen. Nog bleef alles stil.

Valois voelde zich niet gerust. Hij gebood zijn mannen, op hun hoede te wezen, want hij vreesde dat de Dammenaars de eene of andere list aanwendden. De benden stapten naar de markt. Geen mensch kwam te voorschijn, geen gelaat vertoonde zich voor een raam, geen deur werd geopend. Een geheimzinnige angst overviel menige ruwen huurling. En toen men eindelijk een oude vrouw om den hoek eener zijstraat zag naderen, steeg een algemeen gejuich op.

Valois deed haar voor zich brengen. En iemand die de Vlaamsche taal machtig was, moest het oudje ondervragen. 't Was de weduwe Pieters.

— Ze zijn allen weg ! stamelde ze. Dezen nacht gingen ze heen... over het water... ik alleen bleef achter... Ik kan mijn geboortestad niet verlaten. Hier ligt mijn man begraven. Wees mij genadig ! Waar is mijn zoon ?

De vrouw sprak de waarheid. Bemerken dat hij de stad niet voor den graaf bewaren kon, had Willem de Grèveveur, de bevelhebber der bezetting, besloten Damme te verlaten. Zoo kon hij toch zijn krijgers behouden, om zijn vorst op andere plaatsen bij te staan. De bevolking, met angst geslagen, volgde. En Karel de Valois vond bij zijn intrede slechts een oude vrouw. Men liet haar met rust.

Eensklaps stond een jonge soldaat bij haar.

— Moeder, houd u of gij mij niet kent, fluisterde hij. Ik waag mijn leven. Ik heb mij vermoord als soldenier. Moesten ze het bemerken, ze zouden mij dooden.

— Jan, Jan... gij hier ! snikte vrouw Pieters.

— Doe of gij mij niet kent... Volg mij... de stad uit...

— Toch Damme verlaten !

— Ja, moeder... Anders blijf ik bij u... en dan zullen ze me ontdekken en dooden.

— Nu, ga dan... ik kom...

Jan Pieters deed of hij rond slenterde en verliet zoo de stad. Zijn moeder volgde. Hij leidde haar naar Sluis. Hij kon zijn meester niet meer dienen, maar toch strijden voor zijn land. Nu echter was 't afwachten, wat er verder gebeuren zou. Te vergeefs had de trouwe heer van Maldegem alles voor zijn heer geofferd. En om die daad kreeg Maldegem den eere naam van 't Getrouwe.

In de boekjes van Jan Breydel en den Slag der Gulden Sporen, kunt ge lezen hoe de strijd later verliep en de heer van Syssele en Roode Hein hun straf ontvingen.

EINDE